

Appendix 7:

Interview – C

I: Zaten çalışmayı biliyor. Oradaki giriş bölümünü okudu. İşitme engelliler için altyazı çalışması. Burada işitme engellilerin tercihlerini belirleyip onların tercihlerine uygun altyazılar hazırlamak için bir rehber hazırlamaya çalışıyorum. O yüzden de C Beylere bu soruları soruyorum. Biliyorsunuz zaten başka yerlere de gittim. Şimdi de ankette verdikleri cevapların daha derinlemesine, onların da fikirlerini almak adına ankette söyleyemedikleri başka fikirler de vardır. Onları da almak için bu görüşmeyi yapıyoruz. İlk soruyla başlıyorum. Televizyon izlemeyi ne kadar seviyor C Bey? Hayatında ne kadar yeri var televizyonun?

C: Ben televizyonu çok izlemenin gereksiz olduğunu düşünüyorum diyor. Mesela diyelim başkalarının hayatlarının anlatıldığı vesaire şeyleri çok sevmiyorum ama eski filmler var daha gerçek olan filmler onları izlemeyi seviyorum. Şimdi üzüntü, savaş veya işte şu anki bilumum dizi konuları hoşuma gitmiyor diyor. Bir de alt yazı olsa izlerim alt yazı olmadığı için izlemiyorum diyor.

I: C Bey için durum böyle peki başka işitme engelli bireyler için televizyonun yerinin ne olduğunu düşünüyor? Yani ne kadar önemli olduğunu düşünüyor? İşte kırsal bölgede o kadar, gazetedir, kitaptır vesairedir erişimi olmayan insanlar için yani imkânı daha kısıtlı insanlar için ne kadar önemli olduğunu düşünüyor? İşitme engelli insanlar için özellikle.

C: Evet o kişiler televizyona daha muhtaç oldukları için izliyorlar diyor. Mesela köyde eğitim zayıf. Alt yazıyı da anlamaz ama önemli değil tabi o durum onun için diyor oradaki role bakıyor, oyunculuğa bakıyor diyor. Orada dönen savaşa, olaya o konuya bakıyor diyor. Biraz da erkeklere kadınlara göre bazı filmler değişiyor diyor bazı programlar diyor. Mesela her iki taraf da kendine özgü programları dinleyip anlamaya çalışıyor diyor. İzlemiş olmak için izliyorlar bir yerde diyor. Zaman öldürmenin bir yolu olduğu için diyor. Mesela erkekler savaşı veya aksiyonlu filmleri daha çok seviyorlar diyor. Çünkü görsel olarak onları o şekilde tatmin ediyor. Heyecan veriyor bir yerde öldürecek mi ya da işte o yaşanacak mı bu yaşanacak mı heyecanı erkeklerde bu şekilde oluyor diyor.

I: Peki şunu da sorayım daha sonra soracaktım ama peki bu alt yazıların köyde ya da işitme engelliler için genel anlamda eğitimleri açısından okuma yazma oranı olsun kelime dağarcığını geliştirme açısından faydalı olabileceğini düşünüyor mu?

C: Faydası olur bu önemli bir şey diyor. Mesela kitaplar, normal kitaplar cümleleri evet okuyup anlayabiliyoruz ama kitap ile televizyon farklı oluyor çünkü televizyondaki alt yazı aynı zamanda birleştiği için yani görsel bir tarafı olduğu için anlamayı daha kolaylaştırıyor ve öğrenmeyi de kolaylaştırıyor diyor.

I: Tamamdır. Peki nasıl televizyon izliyor C Bey televizyon izlediği zaman? Yani ses açık mı oluyor kapalı mı oluyor ya da birileri yardımcı oluyor mu yoksa sadece ne varsa onu mu izliyor?

C: Ses kapalı oluyor diyor. Mesela evet birisi olduğu zaman yanımızda kısa kısa bahsedebiliyorlar ya da soruyoruz ama yine tam anlaşılmıyor diyor. Yani yanımızdaki kişi tutup da atıyorum programı çeviremeyeceği için kısaca ne söyledi özeti, en heyecanlı yerlerde. Bazı yerlerde anlattığı şeyleri evet anlayabiliyoruz diyor ama yine eksik olduğunu da biliyoruz diyor.

I: Anladım yani işte bir işaret dili tercümanı olmadığında ya da bir alt yazı olmadığında televizyon izlemek onun için ne kadar zor? Yani imkânsız mı ya da anlayabiliyor mu?

C: Yani evet bu zor bir şey genel olarak ama yani izlediğimizde de anlamaya çalışıyoruz diyor.

I: Peki bir programın tamamını ya da bir kısmını anlayamadığı zaman nasıl hissettiriyor bu? Yani bir sinir yapıyor mu? Bir üzgünlük bir hayal kırıklığı yaratıyor mu? Nasıl bir his?

C: Üzülüyoruz yani kafamıza takılıyor. Yanlış oluyor evet bir yere kadar izliyorsunuz mesela heyecanı geldi tırmandı orda anlamıyorsunuz orda evet üzülüyoruz haliyle kafamıza takılıyor diyor.

I: Peki böyle olunca ne yapıyor? Kapatıyor mu değiştiriyor mu kanalı yoksa televizyonu tamamen mi kapatıyor?

C: Mecbur devam ediyoruz diyor. Beğenmiyorsam evet programı değiştiriyorum ama eğer böyle bir şeyse yani beğenerek izliyorum ama bir yerden sonra anlamadım ya da can alıcı bir noktayı anlamadığım zaman ne yapıyorsunuz diye sordum ben orada üzülüyoruz ama ne yapalım devam ediyoruz diyor. Mesela baktım anlamıyorum, anlamıyorum artık hoşuma da gitmiyorsa diyor değiştiriyorum programı diyor.

I: Anladım zaten etkiliyordu. Türk işaret dili tercümanının olduğu işaret diliyle tercüme edilen programlar hakkında ne düşünüyor ya da işaret dilini her program için mesela dizi olur film olur böyle aksiyon sahneleri vesaire uygun buluyor mu? Yani her şey için uygun mu işaret dili?

C: Yok yani işaret dili biz izliyorsak bence mecbur diyor. Öyle bir program ayırımı görmüyorum diyor.

I: Peki uygun olduğunu düşünüyor mu dizi ya da film için?

C: Evet uygundur diyor. Yani şu program için olmaz diyemiyoruz diyor yani program varsa.

I: Anladım. Peki işaret diliyle bir şey izlerken bir zorluk bir sıkıntı yaşıyor mu? Yani herhangi yaşadığı zorluk var mı işaret diliyle bir program izlerken?

C: Evet o konuda zorluk ya da hata olarak gördüğüm şeyler var. Mesela tercümanın da uymadığı zamanlar var diyor. Mesela tercüman orada var ama filmin görüntüsü eksik onu filmin görüntülerine göre tercümanı kaydıramazsınız zaten diyor ve sabit kalıyor diyor. Sabit kaldığı için arkasına film düşüyor ama filme göre başka bir yerlere oyuncuların ya da filmin sahnelerine göre başka yere gelmesi zaten takibi zorlaştıran ve daha da zor olan bir şey diyor. Yani o zaman daha çok dikkat dağıtır diyor.

I: Anladım. Daha önce yani benim çalışmamdan önce işitme engelliler için olan bu özel altyazıyı biliyor muydu?

C: Yok bilmiyordum diyor. Yani ben sordum Avrupa'daki bu çalışmalardan renkli olmasından gibi şeyleri biliyor muydun dedim yok bilmiyordum dedi.

I: O zaman normal alt yazılar ve bu alt yazı arasındaki farkı bilmiyordu dolayısıyla.

C: Evet. Bir de C Bey şey diyor ben televizyonu çok sevmediğim için çok çok da ilgi alanım olan bir şey değil açıkçası diyor.

I: Anladım tamam. Peki ben izletmişim ya alt yazılı videolar onları ne kadar beğenmiş?

C: Evet beğendim güzeldi tamdı diyor yani. Tam puan veriyor o anlamda

I: Peki benim yaptığım alt yazılar tarzı alt yazılar olsaydı daha fazla televizyon izler miydi?

C: Tabi ki izlerdim o şekilde olsa diyor. Mesela Güldür Güldür Show'u izledik evet onun gibi programlar olsa ben çok severim izlerim o zaman diyor. Alt yazı yok izleyemiyoruz diyor.

I: Dolayısıyla bu alt yazıların işitme engelli bireylere daha fazla eşitlik sağlayacağını düşünüyor değil mi?

C: Evet eşit olur kesinlikle diyor. Alt yazı bunu gidermeye yardımcı olur diyor.

I: Alt yazıları beğendi peki ama anlama konusunda ona ne kadar yardımcı oldu yani baya yardımcı oldu mu her şey anlayabildi mi izlerken? (15:01)

C: Evet gayret ben o programları izlerken anladım sıkıntı çekmedim diyor.

I: Samet Bey cevapları göndermişim size siz onlara baktınız mı?

C: Cevaplara bakmadık hiç.

I: Şundan dolayı gönderdim belki verdikleri cevapları hatırlanıyorlardır diye. Cevaplarla ilgili sorular soracağım da o yüzden. C Bey hatırlayabiliyorsa bir sıkıntı yok. Şeyle ilgili soruyu ben bir sorayım bir deneyelim. Olmazsa bir göz atabilir. Konuşan kişinin belirlenmesiyle ilgili farklı renklerin kullanımı vardı. Konuşan kişinin altına yazma vardı. Konuşan kişinin ismi vardı bir de hem renk hem de konuşan kişinin altına yazma şeklinde birleşme dört tane yöntem vardı. Bu dört yöntemden en çok beğendim diye belirttiği C Beyin parantez içinde ismin yazılması ve renk ve konuşanın altına yazılmasının birleşimi olmuş.

C: Yani hepsinin karması?

I: Bunun içerisinde etiket içerisinde bir şey yok renk ve şeyin karması konuşan kişinin altına yazma. Şey yok sadece isim yazma, etiket yok yani. O ikisini beğenmiş en çok. Neden bunu beğenmiş o anlamda eğer telefonda falan fotoğrafları gösterebilirseniz. Hatta ben whatsapp'tan da size göndereyim. Size fotoğrafları da gönderdim Samet Bey bu arada.

C: Evet ben şimdi göstereyim.

I: En üstten başlayarak gösterirseniz çünkü ilk oradan başlıyor. Mesela o renkli olandı.

C: Evet.

I: Yani en çok sevdiği üçüncü ve dördüncü fotoğraf olmuş. Yani parantez içinde ismin belirtilmesi ve o sarı renkte bu arada bunlar nasıl ikiz biri değirmen taşı diyor. Oradaki renk sarı fotoğrafta iyi çıkmayabilir de. Hem renk hem de konuşan kişinin altına yazılma şeklinde orası ikisi birleşimi. O ikisini beğenmiş en çok yani onunla ilgili daha fazla bir şey söyleyebilir mi? Neden onlar diğerlerine nazaran?

C: Evet isim de olursa daha iyi olur dedi şimdi mesela fikir değiştirdi. Mesela isimde olursa daha oturaklı olabilir diyor. Yani şu anda üçünü birden aslında tasvip ettiğini söyledi ama.

I: Yani üçünün birleşimi olsa daha iyi olabilir mi diyor? Yani hem renk hem konuşanın altında hem de parantez içinde isim.

C: Evet.

I: Anladım yani hepsi olsun diyor yani bu anlamda.

C: Mesela emojileri sevmedim diyor.

I: Emojilere birazdan geleceğiz. Önce bunu bir konuşalım. Peki renkleri tek başına beğenmemesinin sebebi ne? Çok zaten beğenmediğini söylememiş de daha az sevmiş renkliler tek başına.

C: Mesela o renk değişir evet ama orada kime seslendiğini ayırt edemeyebiliriz ya da işte onu tam oturtamayabiliriz diyorlar yani.

I: Yani renk tek başına olursa çok karışabilir belki diye mi?

C: Mesela dış sesler geldi diyor. Dış seslerde farklı renklerde olabilir mesela diyor. Yani sadece renk olması da güzel olabilir de diyor şimdi düşününce onun negatif yönü nedir diye ben sordum. Negatif yönünü şimdi düşünemedim de diyor yani izlesem tecrübe etsem öyle bir şey olsa muhtemelen negatif yönünü de bulmaya çalışırım ama şu an tam hatırlamadığım için yapamıyorum diyor.

I: Zaten sevmediğini söylememiş sadece daha az sevdiğini belirtmiş. Şey olabilir muhtemelen ikisinin birleşimi yani konuşanın altına yazılması hem de renk daha açık olduğu için olabilir belki.

C: Yani evet daha kolaylaştırıcı yöntemi daha çok tercih ediyor aslında mantıken.

I: Anladım tamam şimdi diğer şeye geçelim. Burada fotoğraf göndermedim zaten burada fotoğraflık bir şey yoktu. Bu şeyle ilgili alt yazıların hızını nasıl bulmuş yani çok mu hızlıydı, yavaş mıydı, orta karar mıydı, iyi miydi? Nasıl bulmuş?

C: Yok hızlıydı ama çok çok okunmayacak bir hız değildi. Ben mesela sonlara doğru bir iki tane kaçırmıştım öyle okuyamadığım olmuştu ama zaten kısalır okunmaya yönelikti ama uzunlarda ister istemez kaçırdıklarımız olabilir diyor. Şu an sesinizde... Tekrar konuşur musunuz?

I: Şimdi geliyor mu?

C: Evet siz sustuğunuzda tekrar konuşmaya başladığınızda beş saniye bir es veriyor bir ses. Muhtemelen internetin buraya gelişiyle alakalı bir şey. Aslında konuşuyoruz konuşuyoruz ya siz sustunuz diyelim bir konuştuk. Siz tekrar konuştuğunuzda bir on saniye beş saniye sesini gelmiyor sonra gelmeye başlıyor.

I: Tamam tekrar ederim sıkıntı değil. Benim internetim de maalesef çok iyi değil. Şeyi soruyordum. Hatırlarsanız o zaman da şey vardı iki çeşit video vardı biri daha konuşulan her şeyi yazıyordu diğerinde ise şey vardı bazı kelimeler azaltarak yazıyorduk daha yavaş olsun diye. C Beyin tercihi hem yavaş olsun hem de kısaltarak yazım şeklinde yani her şey yazılmasa da olur demiş. Mesela bu şekilde okuma hızını azaltmak için bazı kısaltmalar yapılmasını bir sansür olarak mı algılıyor C Bey yoksa bazı şeyler atılıp yavaşlatılabilir mi diyor alt yazı için?

C: Biz şimdi sağır toplumuna göre düşündüğümüzde zaten ağır cümlelerin yazılması o resmi dil gibi ağır bir ifadenin orada tamı tamına yer almasını çok önemi yok diyor. Anlam daha ziyade önemli bizler için diyor. Evet ama bu basite indirgeyip de anlamı da basitleştirmek değil diyor. Yani buradaki işitme engellilerin akıl seviyesini aşağıda görüp de çok çok basite indirmekten ziyade ama işitme engellilerin anlayabileceği düzeyde eksiltmeden daha üzerine çalışarak elde edilen bir kısaltmayı tercih edeceğini söylüyor.

A: Tamam yani anladığım kadarıyla alt yazılar belli düzeyde anlamı bozmayacak şekilde, anlamı koruyacak şekilde düzeltmeler yapılırsa bunu tercih ediyor.

C: Evet evet. Yani anlam daralmasın anlam basitleşmesin yani bu demek istediğim şey yani bir işitme engelli anlayacak diye bebek diline çevirmekten ziyade anlamı tam olarak verip ama kelimeler üzerinde darlaştırma yapmak yani gramer üzerinde bir darlaştırma yapmaktan bahsediyor.

I: Anladım tamamdır. Şimdi seslere geçelim onun fotoğraflarını da gösterebilirsiniz isterseniz cevapların. Sırayla gidiyordu fotoğraflar zaten muhtemelen diğer ilk fotoğraf olan.

C: Sesinizi çok alamadım da.

I: Sırayla gidiyor fotoğraflar zaten muhtemelen sıradaki üç fotoğraftır.

C: Tamam sesi tasvir eden etiketlerin kullanımı

I: Evet daha sonrasında telefon simgesi var simgelerin kullanımı bir de sesi tekrar oluşturmak için yansıma seslerinin kullanım üç tane.

C: Evet yansıma seslerin kullanımı

I: Evet tamamdır. Şimdi o üçü arasından C Bey en çok tasvir edeni beğenmiş. Yani parantez içinde tokat sesi yazıyor ya...

C: Evet onu beğenmiş.

I: Evet en çok onu beğenmiş bununla ilgili mesela şeyi daha az beğenmiş. Ya da önce şöyle yapalım en az beğendiği simge olmuş telefon simgesi yani. Fotoğrafı da gösterebilirsiniz isterseniz.

C: C Bey yansıma seslerle şeye en çok oy vermiş. Ben resim sevmedim yani orada biz reaksiyon gösterilen şeyi. Onlar daha belli geldi diyor yani telefonu sevmedim diyor resim diyor ne bileyim ufacık ufacık resimler orada çok da diyor görüntü kirliliği gibi ya da televizyona mental olarak uyduramadıkları için sanırım ama şu an ona olumsuz şey veriyor yani.

I: Zaten onu sevmediğin söylemiş onu ben de neden sevmedi diye soracaktım anladığım kadarıyla şey o zaman programın içerisinde ekstradan bir resim istemiyor herhalde öyle bir sorabilir miyiz?

C: Evet diyor ben resim sevmedim diyor yani. Mesela diyor emoji gibi resim gibi böyle yerleştirmeler sevmedim diyor. Alt yazı yakışan bir şey görüntüdür ama diğerlerini yani o tarz görüntüvari şeyleri bunlar yakışmadı diyor. Hadi en fazla diyor işte yazıların renkli olması diyor. Resim olduğu zaman bizim biraz da eğitim seviyesinin artık çocuğa indirgenmesi. Tamam eğitim seviyesi toplumun düşük ama bu kadar da basite indirgenmesini şey yapıyor.

I: Anladım. Ya bu şöyle aslında basite indirgenmekten ziyade okuma yükünü azaltmak yani programı daha fazla izlemesini sağlamak ya da izlemeyi kolaylaştırmak için alınan önlemler yoksa basite indirgeme değil aslında. Daha az şey okusun daha fazla televizyonu ya da programı izleyebilsin diye yapılan bir önlem.

C: Ya evet diyor da mesela diyor program çok güzel büyükler için mesela evet belki olabilir belki uygun görülebilir ama mesela diyor biraz da onlar da uygunluk meselesi diyor. Yani çocuk programı için ayrı bir görüntü yöntemi seçebilirsiniz. Yani o da kendi içerisinde bölünmeli gibi.

I: Tamam gayet anladım tamam güzel. Bir şeyi soracağım Samet Bey böyle yansıma sesleri yani işte orada yazan zır zır, gür gür, hav hav, çat pat gibi bu tarz sesleri ne ifade ediyor C Bey için, işitme engelliler için yani C Bey ne düşünür bu konuda?

C: C Bey diyor ki mesela diyelim diyor işte kapı vuruyor pat pat pat evet diyor ses yapıyor diyor. Mesela diyor oyun içerisinde diyor bunu yani bu oyunla alakalı bir şey diyor. Mesela oyun için o izlenen program içerisinde kapı sesi geliyor ve buna karşı bir reaksiyon olursa oyuncuda o zaman evet o ses bizim için de anlamlı olur diyor o zaman. Yani sesin çıkması çıkmış olması için çıkıyorsa yani işlevini yerine getirmediğinden bahsediyor mesela. Ama oyuncu işte sahnede kapı sesi vurulur oyuncu oraya yönelirse orada bizim için daha anlaşılır bir hal alır diyor. Mesela kapı vuruluyor gidiyor birisi kapıyı açıyor o pat pat sesi olmadığında nereden bileceğiz o kapının vurulduğunu diyor.

I: Asıl merak ettiğim şu yani kapı sesi de yazabiliriz pat pat da yazabiliriz. Yani buradaki o pat pat yazmak ne kadar anlamlı kapı sesi yerine?

C: Yani kapı sesi yazmak uygun yani biz pat pat pat sesinin kapıdan çıktığını bilmiyoruz zaten orada diyor.

I: Anladım tamam ben bunu öğrenmek istemiştım. Şimdi bu son bölüme geçelim. Bu emojileri zaten konuştuk ama. Geçmeden önce bir de şeyi sorayım Samet Bey?

C: Bir saniye... Mesela yansıma sesler de birbiriyle aynı olabilir yani kapıda duyduğumuz pat pat sesi başka bir şeyden de çıkabilir ve bu pat pat şekline betimlenebilir de diyor. Ama kapı sesi yazıldığında kapının sesinin olduğu daha belirli bir ifade olur şeklinde yorumda bulunuyor.

I: Anladım tamamdır. Peki bu seslerin aktarımı önemli buluyor değil mi? Yani az önce konuşmuştuk biz kapının sesini duyamazsak diyor evet anladım tamamdır. Şimdi o son bölümdeki fotoğrafları da gösterebilirsiniz isterseniz. Gerçi konuştuk dediğim gibi emojiler var ve etiket var. Parantez içinde erkek sesi şeklinde yazıyor. Şimdi burada benim anladığım kadarıyla emojiyi şeyden dolayı çok sevmedi yani daha basite indirgediği için, programın yapısına çok uymadığı için, belki çocuk programları için daha uygun olabilir diye düşünüyor. Peki kendisi mesajlaşırken skype'da olsun ya da normal mesajlaşma olsun emoji kullanıyor mu?

C: Evet telefonda kullanıyorum ama eğer resmi bir şey varsa orada hem cümleleri kullanıyorum hem de şeyi kullanıyorum diyor. Mesela aynı biraz önce bahsettiğim şey gibi

diyor yani resmi bir mesela film güzel bir filmidir daha ciddi bir konu üzerine daha derinlikli bir şeyse orada emoji nasıl uygun olmazsa ama işte daha çocuklara yönelik daha güldürü öğesinin önde olduğu bir programda emoji koysanız nasıl çok sırtmazsa diğerin oranla aynı o hesap ben de konuşmalarında kullanıyorum ama konuya bağlı olarak diyor. Mesela resmi bir yazışma yaparken emoji kullanmak ne kadar sağlıklı bir şeyse diyor.

I: Anladım yani emoji kullanımını daha ziyade türler üzerinden değerlendiriyor. Bu konuda tamam. Emojilerin duyguları ifade edebildiğini düşünüyor mu?

C: Evet ben tam olarak ifade edebildiğini düşünüyorum genel olarak diyor. Ben televizyondan bağımsız olarak böyle düşünmesini söyledim de emojiler genel olarak duyguları ifade ediyor mu diye sordum evet dedi.

I: Son olarak bir de şunu soracağım. Böyle sesle aktarılan duyguların; sinirli konuşur mesela ya da üzgün konuşur. Yüzünde çok belli olmasa da böyle duyguların aktarımını ne kadar önemli bulur?

C: Evet ben sinirli bir konuşmanın alt yazısını okurken veya neşeli bir konuşmanın alt yazısı okurken nasıl bir eksiklik var dedim. Evet bu çok düşündüğüm bir şeydi aslında yani bu konuşanlar için evet bir anlayış konusunda yeterince memnun ediyor onları diyor. Alt yazıda evet diyor şeyi diyor tonlamaları yani seslerin duygularını alt yazılar üzerinden alamadıkları için bunun bir eksiklik olduğundan bahsediyor. Yani bu konuda da bir çözüm olarak ya da bir öneri de bulunamıyor ama bu da bir parantez içinde mi olur ya da başka bir yöntemle mi olur...

I: Benim yazdığım da bu şekilde zaten parantez içinde sinirli bir şekilde yazıyor ya da emoji kullanılabiliyor. Bunun şimdilik iki yöntemi var uygulamada olan emoji ve parantez içinde belirtimi.

C: Evet o şekilde bu konuda zaten diyecek de bir şey yok.

I: Tamam son olarak şunu soracağım. Bu televizyonda olduğu zaman bütün programlarda hemen olamayacak. Hangi programlarla başlamasını tercih eder? Haber mi, belgesel mi, spor programı mı, film mi, dizi mi? Her şey de olamayacak çünkü başta.

C: Ben haber tercih ederim de pek çok şey isteyen olabilir ama benim için önemli olan ciddiye aldığım şey haberlerdir diyor. Yani haberler dizi kadar önemsiz değil benim gözümde diyor. İkincisi de biraz daha güldürü şovları. Evet güldür güldür benim izlediğim birkaç tane komedi programı var mesela komedi programlarına yapılmasını yani biraz televizyonu izliyorsak anlıyorsak güzelim bari gülmeye ihtiyacımız var yani o şekilde. Bu ikisini isterdi özellikle diyor.

I: Tamamdır. Çok teşekkür ederim C Beye bu kadar benim soracaklarım. Ekleyeceği başka bir şey varsa...

C: Ben de bak aklıma geldi diyor. Aklıma gelirse söylerim diyor.